

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่จะกล่าวในบทนี้เกี่ยวข้องกับความเป็นมาของการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในโรงเรียน หลักการป้องกันยาเสพติด การดำเนินงานป้องกันยาเสพติด การให้ความรู้เรื่องยาเสพติด การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการป้องกันยาเสพติด การจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนพัฒนาตนเอง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมาของการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในโรงเรียน

กระทรวงศึกษาธิการมีภาระหน้าที่จัดการศึกษา การศาสนา ศิลปวัฒนธรรมให้แก่เยาวชนและประชากรเพื่อพัฒนาบุคคลทั้งสติปัญญา ความรู้ ความสามารถและคุณธรรม จริยธรรม ให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ให้เป็นพลเมืองดี เป็นประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติบ้านเมือง จึงเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของกระทรวงศึกษาธิการที่จะป้องกันมิให้เยาวชนซึ่งอยู่ในความดูแลของกรมและส่วนราชการต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา รวมทั้งประชาชนทั่วไป มิให้หันเหไปติดยาเสพติดและใช้ยาในทางที่ผิด

ก่อน พ.ศ. 2518 บางกรมในกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการให้ความรู้แก่ครูในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยมีหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยให้การสนับสนุน แต่การดำเนินงานของบางกรมดังกล่าวอยู่ในลักษณะต่างคนต่างทำ

พ.ศ. 2518 กระทรวงศึกษาธิการได้อนุมัติให้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานศึกษาเป็นครั้งแรก คณะกรรมการชุดนี้มีการประชุมเป็นครั้งแรกเมื่อเกิดปัญหา

พ.ศ. 2519 - 2521 ได้มีการปรับปรุงคณะกรรมการอำนวยการขึ้นใหม่และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นเพื่อรับผิดชอบงานในฝ่ายต่าง ๆ ดำเนินงานให้ความรู้แก่ผู้บริหารและบุคคลากรในสถานศึกษาในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาที่เกิดขึ้น รวมทั้งการจัดนิมฟ์เอกสารเผยแพร่

พ.ศ. 2522 - 2524 มีการปรับปรุงคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (ปปส.ศธ.) มีคณะกรรมการ 5 ฝ่าย คือ ฝ่าย

วิจัย ฝ่ายพัฒนาหลักสูตร ฝ่ายฝึกอบรม ฝ่ายส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา และฝ่ายการศึกษาสำหรับชาวไทยภูเขา และจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการ ปปส.ศธ. เมื่อเดือนธันวาคม 2522 ปฏิบัติและดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา มีการจัดทำแผนหลักของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการป้องกันยาเสพติดในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2525 - 2534) โดยมุ่งกลุ่มเป้าหมายในสถานศึกษา มีการพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษา และมัธยมศึกษา เพื่อสอดแทรกความรู้ เรื่องการป้องกันยาเสพติดเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเยาวชน การสร้างคู่มือปฏิบัติสำหรับครู ในการป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษาทุกระดับชั้น มีการศึกษาสภาพการใช้ยาเสพติดของนักเรียน นักศึกษา และบริการแนะแนวแก่สถานศึกษา

พ.ศ. 2525 - 2530 คณะอนุกรรมการที่ปรึกษาด้านการป้องกันและปราบปรามได้กำหนดหลักการ กรอบนโยบาย และแนวทางการดำเนินงานตามกรอบนโยบายและเป้าหมาย เพื่อให้ส่วนราชการในกระทรวงศึกษาธิการนำไปวิเคราะห์ให้สอดคล้องเหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบของส่วนราชการนั้น ๆ และถือปฏิบัติต่อไป โดยจัดพิมพ์เอกสาร แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการใช้ยาในทางที่ผิดของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2530)

หลักการป้องกันยาเสพติด

การป้องกันยาเสพติด หมายถึง การให้การศึกษาค้นคว้าข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับสาเหตุของการติดยาเสพติดแก่เยาวชนและประชาชนด้วยวิธีการต่างๆ ผู้รับผิดชอบในการป้องกันยาเสพติดจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของยาเสพติดอย่างลึกซึ้ง และยังต้องมีความเข้าใจในธรรมชาติของมนุษย์ การป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ต้องมีความเข้าใจจิตวิทยาของนักเรียน นักศึกษา โดยการให้การศึกษ การปลูกฝังอบรมเลี้ยงดู ให้มีพัฒนาการและความเจริญงอกงามไปตามวัย ให้มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ รู้จักปรับปรุงคุณภาพชีวิตของตน ครอบครัว และสังคม สร้างเสริมให้มีค่านิยมและทัศนคติที่ถูกต้องเหมาะสม ตลอดจนการตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

เด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ายิ่ง ที่สถาบันในสังคมทุกสถาบันจะต้องเลี้ยงดู ทำนุบำรุงและปลูกฝังให้เจริญเติบโตทั้งทางร่างกายและจิตใจ เพื่อให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพอันเป็นพลังสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ แต่ในสังคมยังพบว่าเยาวชนส่วนหนึ่งประสบปัญหาในชีวิตและไม่อาจจะแก้ไขได้ด้วยตนเอง จึงหันไปพึ่งยาเสพติดในลักษณะต่างๆ กัน ปัญหาดังกล่าวนี้เป็นสาเหตุสำคัญที่จะสกัดกั้นความเจริญงอกงามของเด็กและเยาวชนทั้งทางด้านสมองร่างกายและ

จิตใจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2524)

กรมการฝึกหัดครู (2525) ได้กล่าวถึงการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาโดยสรุปไว้ว่า

1. ต้องจัดการศึกษาให้ทุกคนได้รับ "ความต้องการทางอารมณ์" โดยเฉพาะด้านที่เกี่ยวกับวิธีการสอน และการปฏิบัติของครู
2. ศึกษานักเรียนแต่ละคนที่มีความสามารถเฉพาะตัว ส่งเสริมความสามารถนั้นให้ปรากฏ
3. สอนให้รักดีและเป็นแบบอย่างที่ดี
4. จัดกิจกรรมชุมนุมส่งเสริมทักษะความสามารถต่าง ๆ
5. จัดกิจกรรมการศึกษาในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เพื่อเปิดโอกาสและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้นักเรียนกระทำดี
6. ฝึกให้รู้จักทางระบายความคับข้องใจในทางที่เหมาะสม เช่น เล่นกีฬา
7. สอนในการเลือกคบเพื่อน
8. สอนให้รู้จักการยับยั้งชั่งใจ รู้จักการพิจารณาก่อนการตัดสินใจ
9. ให้รู้จักโทษภัยของการใช้ยาเสพติด
10. สร้างเจตคติที่ไม่ดีต่อคนติดยา
11. จัดการศึกษาให้กับบิดามารดาและครู เพื่อรู้ทางป้องกันการใช้อายในทางที่ผิด

หลักการป้องกันยาเสพติดที่มุ่งพัฒนาเยาวชนหรือกลุ่มเป้าหมาย ควรคำนึงถึงการส่งเสริมให้เยาวชนหรือกลุ่มเป้าหมายเกิดความรู้สึกนับถือตนเอง ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ สามารถแสดงออกซึ่งความถนัดและความสนใจ มีจุดมุ่งหมายในการทำงานและแก้ปัญหา มีโอกาสที่จะได้รับประสบการณ์ที่ดีในบ้าน ที่ทำงานและชุมชนเคารพสิทธิผู้อื่น ตลอดจนการพัฒนาทักษะของตนเองและสังคม สามารถปรับตัวเข้ากับสภาวะการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2527)

การดำเนินงานการป้องกันยาเสพติด

กระทรวงศึกษาธิการ (2524) ได้จัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษในสถานศึกษา และได้กำหนดแนวคิดในการดำเนินงานไว้ 4 ประการคือ

1. การแก้ปัญหายาเสพติดโดยการสกัดกั้น และป้องกันก่อนที่ปัญหายาเสพติดจะมาแพร่

ระบาดลู่สถานศึกษา

2. การรณรงค์ต่อต้านการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษาจะต้องดำเนินการให้ทั่วทุกห้องที่โดยทันที

3. การปฏิบัติในสถานศึกษาจะต้องมีทั้งการบำบัดรักษา สกัดกั้นและป้องกันตามแต่สภาพของห้องที่ และสภาพของปัญหาแต่ละสถานศึกษา

4. การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานศึกษาจะต้องกระทำติดต่อกันเป็นกระบวนการ และสัมพันธ์กันกับกิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติ

กระทรวงศึกษาธิการ (2530) ได้เสนอแนวทางในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการได้นำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ คือ

1. ให้ใช้มาตรการทางการศึกษาเพื่อป้องกันการใช้ยาเสพติดในสถานศึกษา ประกอบด้วยข่าวสาร เช่น สื่อการสอน บทความ ข่าวที่มีคุณภาพ การศึกษาคือ การให้ความรู้แก่ผู้เรียน เพื่อให้มีการพัฒนาในทุกๆ ด้าน การอบรมคือการฝึกให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น การพัฒนาคือการปรับปรุงวิธีการให้มีผลงานที่ดีขึ้น การขยายผลคือ การนำผลงานที่ดีไปเผยแพร่ต่อไป

2. สถานศึกษาทุกระดับถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องให้ความช่วยเหลือผู้เรียนซึ่งใช้ยาเสพติดให้มีโอกาสทางการศึกษาต่อไป เมื่อทราบแน่ชัดว่าผู้เรียนติดยาเสพติดควรให้ความช่วยเหลือด้านการส่งไปขอรับบริการบำบัดรักษา

3. ใช้กระบวนการทางการศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหากการใช้ยาในทางที่ผิด ได้แก่การสั่งสอนอบรม เพื่อมุ่งเน้นพัฒนาร่างกายและจิตใจ

4. ส่งเสริมและสร้างเสริมภาวะที่เอื้ออำนวยต่อความเจริญเติบโตของผู้เรียนในด้านอารมณ์ สังคมและสติปัญญา หมายถึงการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ด้านอารมณ์เช่น ให้มีโอกาแสดงออกทางอารมณ์ด้วยกิจกรรม เป็นหมู่คณะ มีโอกาสริเริ่มกิจกรรมสร้างสรรค์ ด้านสังคม โดยจัดการเรียนเล่นเป็นหมู่คณะ มีหน้าที่และมีความรับผิดชอบ ด้านสติปัญญา มีการเรียนการสอนด้วยการให้คิดตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเอง

5. พัฒนาระบบบริหาร ระบบการจัดการ ให้ถึงตัวผู้เรียนและให้สามารถดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาของผู้เรียนทั้งในและนอกระบบโรงเรียน โดยมีการกระจายอำนาจเพื่อให้เกิดความสะดวกในการแก้ไขปัญหาได้ทันที่ พัฒนาคณาจารย์ทุกระดับให้มีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการปฏิบัติงาน

การดำเนินงานป้องกันปัญหายาเสพติดทั่วๆ ไปสำหรับสถานศึกษาต่างๆ นั้น อาจกระทำ

ได้หลายกรณี (ประเสริฐ ดันสกุล, 2522) คือ

1. การให้ข้อมูลความรู้ เรื่องยาเสพติดพิษภัยของยาเสพติดและการป้องกันตนเองจากภัยยาเสพติด ซึ่งสถานศึกษาต่างๆ กระทำได้โดยอาศัยกิจกรรมในกระบวนการเรียนการสอนปกติที่มีอยู่ เช่น การบรรยาย การอภิปราย การอบรม การจัดนิทรรศการ การศึกษานอกสถานที่ ฯลฯ

2. การกำจัดโอกาสการใช้ยาเสพติด หมายถึงการหาทางป้องกันมิให้นักเรียนมีโอกาสมีส่วนร่วมในสถานศึกษาในลักษณะที่จะมีใครคนใดสามารถนำยาเสพติดมาเผยแพร่ได้ ซึ่งสถานศึกษาต่าง ๆ ทำได้โดยการสอดส่องดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด ในขณะทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะโดยเฉพาะกิจกรรมกลางแจ้งหรือกิจกรรมเข้าหมู่พวก มิให้นักเรียนมีโอกาสอยู่ในที่ลับหลับตาตามลำพังนานเกินควร รวมถึงการที่ครูอาจารย์แบ่งกันทำความรู้จักกับนักเรียนทุก ๆ คน ในสถานศึกษาด้วย

3. การปรับปรุงการเรียนการสอนซึ่ง หมายถึง การที่สถานศึกษาต่าง ๆ ส่งเสริมให้ครู อาจารย์ให้ความสนใจแก่ตัวเด็กมากขึ้นในขณะสอน โดยให้มุ่งสอนนักเรียนมากกว่าการสอนวิชาหรือสอนหนังสือ สอนคนให้ เป็นคนมากกว่าสอนวิชาให้คน ประการหนึ่งกับการปรับปรุงตัวครูโดยการหมั่นพิจารณาการลอนของครูเองว่า จะเป็นสาเหตุของการเบี่ยงเบนต่อการเรียนของเด็กหรือไม่ อีกประการหนึ่ง เป็นต้น ทั้งนี้เพราะเป็นที่ทราบกันทั่วไปว่าการลอนของครูอาจเป็นสาเหตุที่ผลักดันให้เด็กแสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบนบางชนิดได้เหมือนกัน การปรับปรุงการลอนให้เด็กมีความสนุกเพลิดเพลิน ในกระบวนการเรียนมีโอกาสน้อยอย่างมีชีวิตชีวา ปราศจากความเครียดและความข้องขัดในอารมณ์ เป็นเครื่องช่วยให้สุขภาพจิตที่ดีสามารถประพฤติตนเยี่ยงเด็กปกติทั่วไปได้

4. งานส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาหมายถึง การส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษามีโอกาสกระทำกิจกรรมมากชนิดอย่างกว้างขวาง เพื่อให้มีโอกาสค้นพบความสนใจและความถนัดของตนเองได้ ซึ่งตามปกติสถานศึกษาต่าง ๆ ก็ได้พยายามส่งเสริมกิจกรรมกิจกรรมหลัก ๆ หลายประเภทอยู่แล้วเช่น การกีฬา ส่งเสริมให้มีสถานที่เล่นกีฬาหลาย ๆ ประเภท ให้มีการแข่งขันระหว่างหมู่ ระหว่างเหล่าตามโอกาส การจัดชุมนุมและชมรมต่าง ๆ เช่น ชมรมถ่ายรูป ชุมนุมนักแสดง ชุมนุมดนตรี เป็นต้น

กิจกรรมที่มีใช้ เป็นวิชาเรียนตามหลักสูตรเหล่านี้ เป็นเครื่องช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ชีวิตจริงในทางปฏิบัติ เป็นโอกาสที่เด็กจะได้ทดลองทำ ได้สำรวจตัวเองว่า ตนมีความสนใจในเรื่องอะไร และตนเองมีความสามารถที่จะทำอะไรให้สำเร็จได้บ้างเพียงใด กิจกรรมพิเศษเหล่านี้ยังมีมากชนิดเท่าใด ก็ยังมีประโยชน์ต่อเด็กมากขึ้นเท่านั้น

การใช้เวลาว่างเป็นปัญหาสำคัญสำหรับเด็กเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ เด็กจะใช้เวลาว่างไป

ในทางสร้างสรรค์ให้กับตนเองหรือไม่ ขึ้นอยู่กับว่าเด็กได้มีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมมา กว้างขวางเพียงใด เด็กได้พบสิ่งสร้างสรรค์ที่ตรงกับความสนใจของตนหรือไม่ หากเด็กได้พบสิ่ง ที่สนใจที่ทำให้รู้สึกสนุกเพลิดเพลินได้แล้ว ปัญหาการไม่รู้จะทำอะไรในเวลาว่างคงจะไม่มีเป็นแน่

5. ปรับปรุงบรรยากาศภายในโรงเรียน ซึ่งหมายถึงการสร้างความสัมพันธ์อันดี ระหว่างครูอาจารย์ด้วยกันเอง และระหว่างครูอาจารย์กับนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความรู้สึก ว่าครูเป็นบุคคลที่นักเรียนจะพึ่งพาอาศัยได้ทั้งในด้านการเรียน ในห้องเรียน และด้านอื่นๆ นอกห้อง เรียนด้วย โรงเรียนพยายามจัดโอกาสให้ครูแต่ละคนช่วยกันทำความรู้จักใกล้ชิดสนิทสนมกับเด็ก นักเรียนในโรงเรียนให้มาก โดยที่เด็กแต่ละคนจะมีครูที่สนิทสนมไว้วางใจและเป็นกันเองอย่างน้อย คนหนึ่ง

สถานศึกษาบางแห่งพยายามสร้างบรรยากาศดังกล่าว โดยการปรับปรุงบริการแนะแนว ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สร้างระบบระเบียบประวัติและระเบียบวินัยของ เด็กให้มั่นคงยิ่งขึ้น โดยพยายามหาทางให้ครูอาจารย์ทุกคนเข้ามาร่วมในกิจกรรมด้านการแนะแนวของ โรงเรียนด้วย

การให้ความรู้เรื่องยาเสพติด

การให้ความรู้เรื่องยาเสพติดเป็นวิธีป้องกันที่สำคัญ ซึ่งในการรณรงค์ต่อต้านการใช้ ยาเสพติดในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้เน้นการให้ความรู้เรื่องยาเสพติด โดยเฉพาะ เรื่องพิษภัย (ประเสริฐ ดันสกุล, 2522) จุดมุ่งหมายของการให้ความรู้เรื่องยาเสพติดในระยะสั้น เป็นการป้องกันการใช้ยาเสพติดในระยะยาว กล่าวคือ เป็นการสร้างนิสัย ทัศนคติปัญหาส่งเสริม ความเชื่อมั่นในตนเองและการปลูกฝังทัศนคติที่ถูกต้อง

ปัจจุบันการให้ความรู้เรื่องยาเสพติดในโรงเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็น เรื่องที่เกี่ยวกับโทษพิษภัย ลักษณะของยาเสพติด สาเหตุการติดยาเสพติด การป้องกัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2524) ในการให้ความรู้เรื่องยาเสพติดนอกจากจะสอนโดยตรงในวิชา สุขศึกษาแล้ว การสอดแทรกเรื่องภัยอันตรายที่เกิดจากการใช้ยาผิดๆ และการใช้ยาเสพติดเข้าไป ในบทเรียนต่าง ๆ ตามแต่โอกาสจะอำนวยนั้นจะเป็นเครื่องกลมเกลียวทัศนคติต่อต้านยาเสพติดให้ แก่เด็กไปทีละน้อย ๆ โดยไม่รู้ตัว นับว่าเป็นวิธีที่ให้มีผลดียิ่งขึ้นกว่าการสอนเรื่องยาเสพติด โดยตรง ซึ่งครูจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมมาเป็นพิเศษ

นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนเรื่องยาเสพติดตามหลักสูตรโดยตรงแล้ว การ จัดกิจกรรมในโรงเรียนก็นับเป็นการช่วยส่งเสริมให้งานป้องกันยาเสพติดดำเนินไปอย่างมี

ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ได้แก่ การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับยาเสพติด การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เรื่อง ยาเสพติด การจัดตั้งคณะกรรมการการป้องกันยาเสพติด และการให้นักเรียนได้มีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือจัดอภิปรายกลุ่ม เกี่ยวกับเรื่องปัญหา ยาเสพติดที่มีความสัมพันธ์กับผู้เรียน (ประเสริฐ ดันสกุล, 2522)

ในการดำเนินการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้งานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการอำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้แนะนำปฏิบัติดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2521)

1. จัดให้มีการศึกษาอบรมเกี่ยวกับโทษพิษภัยของยาเสพติดและวิธีการป้องกันแก่นักเรียนอยู่เสมอ
 2. จัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
 3. จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อสนับสนุนการป้องกันยาเสพติด
 4. เข้ารับการฝึกอบรมด้วยตนเองและจัดให้ครูในโรงเรียนที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้อง ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกัน
 5. ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่ทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
- นอกจากนี้การให้ความรู้เรื่องยาเสพติด ครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดตลอดจนช่วยแก้ปัญหายาเสพติดแก่นักเรียนได้เป็นอย่างดี แนวทางในการปฏิบัติสำหรับครูมีดังนี้

1. ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดและติดตามความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่ออบรมชี้แจงให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจและสามารถป้องกันตนเองจากพิษภัยของยาเสพติดได้ โดยพยายามสอดแทรกคำชี้แจงทุกโอกาสที่สามารถกระทำได้
2. หมั่นสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนเมื่อพบนักเรียนคนใดมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนจากปกติให้บันทึกพฤติกรรมในระเบียบแบบฟอร์มเพื่อประกอบการพิจารณาหาทางช่วยเหลือ
3. ในกรณีสงสัยหรือรู้ว่านักเรียนคนใดมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมเกี่ยวกับยาเสพติดต้องรีบดำเนินการช่วยเหลือหรือแก้ไขสถานการณ์ตามที่เห็นสมควรโดยทันที
4. นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนเพื่อป้องกันมิให้นักเรียนแยกตัวไปในที่ไม่เหมาะสม และครูควรนำตัวเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของเด็กด้วย

การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการป้องกันยาเสพติด

สิ่งแวดล้อมเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะชักจูงให้บุคคลหันไปใช้ยาเสพติด ถ้าหากบุคคล

อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม และจะต้องเผชิญกับความคับข้องใจในรูปแบบต่าง ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2530)

โรงเรียนเปรียบได้กับบ้านที่สองของนักเรียน มีครูเป็นพ่อแม่มีเพื่อนเป็นพี่เป็นน้อง เมื่อเด็กมาโรงเรียนย่อมต้องการความรัก ความอบอุ่น ความสัมพันธ์จากผู้ที่แวดล้อม จากครูจากเพื่อน หรือจากทั้งสองฝ่าย โรงเรียนจึงเป็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญยิ่งที่จะช่วยให้เด็กนักเรียนมีภูมิคุ้มกันในตัว และปฏิเสธในสิ่งที่สังคมไม่ยอมรับ

สุพัตรา สุภาพ (2525) กล่าวถึงสาเหตุปัญหาของวัยรุ่นว่า สิ่งแวดล้อมของโรงเรียนก็มีส่วนสร้างปัญหาให้กับเด็ก ทั้งในด้านครูซึ่งอาจจะไม่เข้าใจเด็ก ทำให้เด็กเบื่อหน่าย เกลียดชัง หรือบรรยากาศในโรงเรียนไม่เอื้ออำนวย เช่น สถานที่ตั้งใกล้การจราจร นักเรียนล้นห้องครูดูแลไม่ทั่วถึง หรือสวัสดิการโรงเรียนมีอุปสรรค เช่น สนามกีฬา สนามพักผ่อนหย่อนใจ ห้องน้ำ ห้องสมุด ห้องอาหารไม่เพียงพอ ทำให้เด็กเกิดความอึดอัดไม่มีทางระบายออก

ในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนมีจุดเน้นอยู่ 2 ประการคือ การสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมให้เด็กอยู่อย่างมีความสุขประการหนึ่ง กับการให้ความรู้เรื่องพิษภัยของยาเสพติดอีกประการหนึ่งควบคู่กันไป (ประเสริฐ ดันสกุล, 2522) สำหรับการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการป้องกันยาเสพติดในการวิจัยนี้หมายถึง 3 ด้านคือ

1. อาคารสถานที่

อาคารสถานที่นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในโรงเรียน และมีอิทธิพลที่จะเอื้ออำนวยต่อการป้องกันยาเสพติด วิจิตร วรุตบางกูร (2524) ได้แบ่งส่วนต่าง ๆ ในสถานศึกษา คือ

1.1 ห้องเรียนทั่วไป (General classroom) หมายถึงห้องเรียนโดยทั่วไปที่ใช้เรียนและสอนตามปกติ

1.2 ห้องเรียนเฉพาะวิชา (Specialized studied) หมายถึงห้องเรียนพิเศษที่มีอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้เพื่อกิจกรรมต่างๆ มากกว่าห้องเรียนธรรมดา

1.3 ห้องสมุดหรือศูนย์กลางเพื่อการสอน (Library หรือ Instructional Material Center) หมายถึง อาคารที่ใช้เป็นศูนย์หนังสือและสื่อสารการเรียนการสอนทุกชนิด

1.4 บริเวณพักผ่อนหย่อนใจ (Recreation area) หมายถึงอาคารหรือบริเวณที่ส่งเสริมพลาณามัยและสุขภาพจิตที่ดี บริเวณดังกล่าวนี้อาจจะอยู่ภายในอาคารหรือบริเวณภายนอกอาคารก็ได้ เช่น โรงพลศึกษา ห้องอาหาร สระว่ายน้ำ ศาลาพักผ่อน และสนามกีฬา

การจัดสภาพทางกายภาพที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน สุนิษยา ธีระกุลและคนอื่น ๆ (2523) ได้กล่าวรวม ๆ ไว้ว่าสภาพโรงเรียนและห้องเรียนต้องถูกหลักวิชา มีบริเวณที่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและมีความยืดหยุ่นได้ ควรมีการเปลี่ยนแปลงที่บ้างเพื่อช่วยสร้างความรู้สึที่ดี ช่วยให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย

2. การใช้กฎ ระเบียบ

กฎ ระเบียบ หมายถึงข้อบังคับต่าง ๆ ที่โรงเรียนได้กำหนดขึ้นให้นักเรียนปฏิบัติ ตามถ้าฝ่าฝืนจะต้องมีการทำโทษตามกฎและระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้ (ภิญโญ สาร, 2529) การรักษากฎ ระเบียบวินัยเป็นสิ่งสำคัญที่โรงเรียนจะละเว้นไม่ได้ เพราะการมีระเบียบวินัยจะช่วยให้เด็กเรียนรู้จักเคารพกฎหมายบ้านเมืองเมื่อจบการศึกษาและโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว สำหรับกฎเกณฑ์และระเบียบที่ทำให้เด็กเรียนประหลาดผัดนั้น สมพร สุทัศน์ (2525) ได้สรุปไว้ดังต่อไปนี้

1. กฎและระเบียบที่ขัดกับพัฒนาการของเด็ก เช่น ห้ามพูดคุยในห้องเรียน ห้ามลุกจากที่นั่ง ซึ่งเป็นการขัดกับธรรมชาติและพัฒนาการของเด็ก
2. กฎและระเบียบที่เข้มงวดกวดขันจนเกินไปไม่มีการยืดหยุ่น ระเบียบกฎเหล่านี้มักจะทำให้สัมพันธ์ภาพระหว่างครูกับนักเรียนขาดลง และมักจะทำให้เด็กชอบฝ่าฝืนระเบียบและดื้อรั้น
3. กฎและระเบียบที่หย่อนยานจนเกินไป ซึ่งมีผลทำให้เด็กไม่เรียบร้อย ไม่รู้จักเกรงใจผู้อื่น
4. กฎระเบียบที่ไม่คงเส้นคงวา ทำให้เด็กเกิดความไม่มั่นใจ ซลาดกั้วและวิตกกังวล

ดังนั้นโรงเรียนที่ดีจำเป็นต้องมีกฎระเบียบวินัย แต่จำเป็นต้องคำนึงถึงข้อจำกัดของกฎระเบียบที่จะเป็นผลเสียดังกล่าวข้างต้น

3. การให้บริการ

กรอบนโยบายและแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขยาเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อ 1.6 ได้ระบุว่า ให้มีบริการทางการศึกษาโดยเพิ่มที่ระบบแนะแนว บริการสุขภาพ ซึ่งบริการที่จัดสามารถสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างทั่วถึง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2529)

การบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยนักเรียนเป็นกระบวนการต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อตรวจสอบสุขภาพของนักเรียน เพื่อป้องกันโรคภัยไข้เจ็บของนักเรียน และเพื่อส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน โรงเรียนควรจัดให้มีห้องพยาบาล เตี้ยง ยา และผู้รับผิดชอบในเรื่องการพยาบาล

จัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพนักเรียนเข้าใหม่ จัดให้มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ จัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพเป็นประจำ

กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมพลศึกษา ได้กำหนดความมุ่งหมายของการจัดบริการสุขภาพให้แก่นักเรียนไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2518)

1. เพื่อสร้างเจตคติที่ดีทางสุขภาพให้แก่นักเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนเกิดความต้องการและสนใจในเรื่องสุขภาพของตนเองมากยิ่งขึ้น
3. เพื่อให้นักเรียนนำสิ่งที่ได้เห็นหรือได้กระทำที่โรงเรียนไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
4. เพื่อเป็นการช่วยเหลือให้การเรียนการสอนสุขศึกษาได้ผลดียิ่งขึ้น
5. เพื่อเป็นการเร้าให้ครูและผู้ปกครองมองเห็นความสำคัญในเรื่องสุขภาพของเด็กมากยิ่งขึ้น

สุชาติ โสมประยูร (2526) กล่าวถึงความมุ่งหมายของการบริการสุขภาพในโรงเรียนว่า เพื่อดำรงรักษาไว้และการปรับปรุงส่งเสริมสุขภาพนักเรียนให้อยู่ในสภาพที่ดีที่สุดเท่าที่จะดีได้ โดยอาศัยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การตรวจสอบสุขภาพ การป้องกันอุบัติเหตุ การให้การปฐมพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ การแนะแนวทางสุขภาพและการติดตามผล

สำหรับการบริการด้านสุขภาพนักเรียนในส่วนของโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา ผู้รับใบอนุญาต (เจ้าของโรงเรียน) จะต้องจัดให้มีห้องพยาบาลแยกชาย-หญิง มีเตียงและตู้ยาจำนวนพอสมควร ในการขออนุญาตดำเนินการจัดตั้งโรงเรียน ล้วนผู้รับผิดชอบนั้นมิได้กำหนดไว้ว่า จะต้องเป็นผู้ที่ทำหน้าที่พยาบาลโดยตรง หรือครูดูแลแทน คงเป็นไปตามความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน (ณัฐฐา ไทยเดชา อ้างถึงใน รสลิน เลิศสมบูรณ์, 2525)

นักเรียนที่มีสุขภาพแข็งแรงปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีสุขภาพจิตดีก็จะมีผลทำให้การศึกษาเล่าเรียนดียิ่งขึ้น

การแนะแนว นับว่ามีความสำคัญและจำเป็นมากในด้านวิชาการเพราะเป็นการช่วยเหลือนักเรียนได้มองเห็นแนวทางที่จะเลือกวิถีทางในการดำเนินชีวิตของตนให้เหมาะสม โดยเฉพาะปัจจุบัน การแนะแนวยิ่งมีความจำเป็นมากขึ้นเพราะสภาพปัญหาต่าง ๆ ของสังคมมีมากขึ้น ตลอดจนปัญหาของนักเรียนในโรงเรียนก็มีมากขึ้น เช่น ปัญหาการเรียน การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ การปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ๆ และสังคม ตลอดจนปัญหาทางด้านครอบครัว หากทางโรงเรียนได้จัดบริการแนะแนวให้แก่เรียนอย่างจริงจังแล้ว ปัญหาต่าง ๆ ก็จะลดลงอันจะยังประโยชน์ให้แก่เรียน ผู้ปกครองนักเรียน และปัญหาการบริการงานโรงเรียนของผู้บริหาร

อีกโสดหนึ่งด้วย

การบริการแนะแนวมีประโยชน์ต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะนักเรียน อาชีวศึกษาซึ่งเป็นเด็กวัยรุ่นอารมณ์กำลังเปลี่ยนแปลง ย่อมมีปัญหา การบริการแนะแนวจะสามารถ ช่วยเด็กให้ปรับตัวได้และอยู่อย่างมีความสุขในสังคม ศรีนวล โกมลวนิช (2526) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการแนะแนวในโรงเรียนอาชีวศึกษา ลังกัตกรมอาชีวศึกษา สรุปได้คือ นักเรียน อาชีวศึกษาเป็นเด็กที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อ ความคิดอ่านรุนแรง ปัญหาที่มีมาก ทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นในจิตใจและปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้อื่นที่เกี่ยวข้องด้วย นักเรียนอาชีวศึกษาบางส่วน ไม่ได้อยู่กับบิดามารดา หรือผู้ปกครองต้องจากถิ่นฐานมาเรียน ระบบการเรียนของสถานศึกษาการ เลิกและเข้าเรียนไม่ตรงกันทั้งโรงเรียน มีการสอนภาคเช้าภาคบ่ายโอกาสการจัดครูประจำชั้น ไม่สะดวก โครงสร้างหลักสูตร ปวช. 2524 บังคับจำนวนคาบที่จบหลักสูตรจะต้องเรียนครบทุกหมวด ที่กำหนดไว้ในโครงสร้าง การเรียนเกินกว่า 4,800 คาบ แต่ไม่ครบหลักสูตรก็ไม่สามารถจบได้ ปัญหาที่พบในเรื่องการแนะแนวในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ศรีนวล โกมลวนิช ได้ สรุปไว้ ดังนี้

1. ผู้บริหารบางคนไม่รู้หลักการแนะแนว ไม่ให้การสนับสนุน
2. ครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนวไม่เข้าใจบทบาทของตนเอง
3. ครูที่ทำหน้าที่แนะแนวหรือเป็นครูที่ปรึกษามิงานสอนมากเกินไปจนไม่มีเวลา เอาใจใส่นักเรียนมากนัก
4. ครูอื่นในโรงเรียนไม่ให้ความช่วยเหลือ เมื่อมีครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนวทำ หน้าที่ถือว่าเป็นหน้าที่ผู้รับผิดชอบโดยตรง

การจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนพัฒนาตนเอง

นอกจากการให้ความรู้เรื่องยาเสพติด การจัดการภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการ ป้องกันยาเสพติดแล้ว การจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนพัฒนาตนเองก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่จะช่วย ป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนได้

มีผู้ให้คำนิยามของคำว่ากิจกรรมนักเรียนไว้ต่าง ๆ กัน แต่นักการศึกษาทั่ว ๆ ไป มีความเห็นสอดคล้องกันว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึงกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดให้แก่ นักเรียน นอกเหนือไปจากกิจกรรมปกติในห้องเรียน กิจกรรมที่จัดเพิ่มขึ้นเหล่านี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะสร้าง เสริมประสบการณ์ของนักเรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ในหลักสูตรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งยังช่วย

สนองความสนใจและพัฒนาอุปนิสัยและบุคลิกภาพของนักเรียนให้สมบูรณ์ขึ้นอีกด้วย (วิจิตร วรุฒบางกูร และคณะ , 2523)

ประเสริฐ ตันลกุล กล่าวว่า การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานการศึกษา เป็นการให้โอกาสนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความสามารถ การตัดสินใจ การทำงาน การปรับบุคลิกภาพ กิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนยังเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนหลีกเลี่ยงจากยาเสพติดได้ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวส่งเสริมความสนใจ การแสดงออก การรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ไม่มั่วสุมหรือเที่ยวเตร่ เมื่อพบกิจกรรมที่น่าสนใจ ทำให้เกิดความเพลิดเพลินและใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า การส่งเสริมการพัฒนาตนเองของนักเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเจริญเติบโตทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา มีดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ.2529)

1. ด้านร่างกาย ส่งเสริมภาวะที่เอื้ออำนวยต่อความเจริญเติบโตทางร่างกาย คือ การพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวต่าง ๆ เช่น การออกกำลังกาย การเล่นกีฬา ฯลฯ
2. ด้านจิตใจ ส่งเสริมให้มีโอกาสแสดงออกทางอารมณ์ ด้วยกิจกรรมลัทธิธรรมหรือกิจกรรมร่วมกับหมู่คณะ เช่น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนา
3. ด้านสังคม ส่งเสริมการสังสรรค์ร่วมกับหมู่คณะ การเรียน การทำงาน โดยการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกันในสถานศึกษา หรือชุมชน เช่น การพบปะ การทัศนศึกษา
4. ด้านสติปัญญา ส่งเสริมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนรู้จักตัดสินใจ แก้ปัญหาด้วยตนเอง

เรื่องชัย บุญศักดิ์ (2527) ได้เสนอว่า ผู้บริหารควรมีการวางแผนร่วมกับผู้ปกครอง และนักศึกษา ในการกำหนดนโยบายการป้องกันยาเสพติดให้ชัดเจน ต่อเนื่อง โดยการส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการประกอบกิจกรรมต่างๆ เช่น กีฬา ดนตรี ในสถานศึกษา ครู อาจารย์ บุคลากรทุกคนจะต้องร่วมมือร่วมใจสอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักศึกษาเพื่อหาทางป้องกันและช่วยเหลือแก้ไข ในโอกาสต่อไปได้ทันที่

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้อง ในประเทศ

จากการค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ปรากฏว่างานวิจัยที่เกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนยังไม่มีผู้ทำวิจัยไว้เลย

ส่วนใหญ่จะทำวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

งานวิจัยภายในประเทศที่เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด

พรศรี พัฒนพงศ์ (2520) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัจจัยที่สนับสนุนและที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานศึกษา" เพื่อสำรวจปัจจัยที่สนับสนุนและที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานป้องกัน โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นครูผู้ผ่านการอบรมในการประสานงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 500 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. การปฏิบัติงานในสถานศึกษาส่วนมากเป็นงานในลักษณะการแก้ไขปัญหามากกว่าการป้องกัน
2. งานที่ทำเป็นหมู่คณะ งานที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรอื่นและการแสวงหาทรัพยากรจากภายนอกนั้น สถานศึกษาปฏิบัติกันเพียงเล็กน้อย
3. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานคือ ผู้บังคับบัญชาไม่ให้ความสนับสนุนเท่าที่ควร ขาดความร่วมมือจากครู ผู้ปกครองและนักเรียน ขาดงบประมาณและตัวบุคลากรในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดจะต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ครู นักเรียน เจ้าหน้าที่ฝ่ายสาธารณสุข และฝ่ายปกครอง ชาวสารการเคลื่อนไหวเรื่องยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) และคณะกรรมการฝ่ายเผยแพร่ กระทรวงศึกษาธิการ ควรจะได้ทำเอกสารข่าวสารต่าง ๆ ภาพโปสเตอร์ ส่งไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศ

กรมสามัญศึกษา (2522) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "สภาพการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ลังกัดกรมสามัญศึกษา" เพื่อสำรวจสภาพการป้องกันยาเสพติด โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 560 คน และครูจำนวน 1,495 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. โรงเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจต่อปัญหาเสพติดในโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง
2. โรงเรียนได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดอยู่เสมอ กิจกรรมที่มีจำนวนโรงเรียนปฏิบัติมากที่สุด คือ การแนะนำ การลงคมสังเคราะห์ รองลงมาคือ การเผยแพร่

แพร่ข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติด

3. ผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า วิธีการแนะแนวเป็นวิธีปฏิบัติในการป้องกันนักเรียนติดยาเสพติดที่ดีที่สุด รองลงมาคือ การให้การอบรมนักเรียน
4. ครูมีความเห็นว่าความสนใจของนักเรียนเรื่องยาเสพติดอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
5. ครูมีความเห็นว่าหลักสูตรใหม่มีเนื้อหาเรื่องการป้องกันยาเสพติดมากกว่าหลักสูตรเก่า
6. ปัญหาที่ครูประสบมากที่สุดในการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันยาเสพติดก็คือ การขาดแคลนอุปกรณ์

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เสนอว่า ผู้บริหารควรมีการวางแผนร่วมกับผู้ปกครองและนักเรียนในการกำหนดนโยบายการป้องกันยาเสพติดให้ชัดเจนต่อเนื่อง โดยการส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กีฬา ดนตรี ในสถานศึกษา ครู อาจารย์ บุคลากรทุกคนจะต้องร่วมมือร่วมใจสอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อหาทางป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขในโอกาสต่อไปได้ทันที

ชาญ ชุ่มบุญชู (2526) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การป้องกันการติดยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา ลังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในทัศนะของผู้บริหาร" เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู ที่มีต่อการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนตามที่เป็นจริงและตามที่มุ่งหวัง โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครู จำนวน 517 คน ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรครูมีทัศนะต่อการป้องกันที่เป็นจริง โดยมีคะแนนเฉลี่ยด้านการประเมินผลอยู่ในระดับต่ำ แต่ด้านการให้การศึกษา ด้านความร่วมมือและด้านกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนทัศนะต่อการป้องกันที่มุ่งหวัง มีคะแนนเฉลี่ยรวมด้านการให้การศึกษา ด้านความร่วมมือ ด้านกิจกรรม และด้านการประเมินผล อยู่ในระดับสูง ผลการเปรียบเทียบทัศนะต่อการป้องกันที่เป็นจริง พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะต่อการป้องกันที่เป็นจริงสูงกว่าทัศนะของครู ผลการเปรียบเทียบทัศนะต่อการป้องกันที่มุ่งหวัง พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะต่อการป้องกันที่มุ่งหวังสูงกว่าทัศนะของครู

สุรเดช วงศ์บา (2524) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "มูลเหตุของการติดยาเสพติดให้โทษของนักเรียน และวิธีการป้องกันตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยม ในเขตภาคเหนือ" เพื่อศึกษามูลเหตุการติดยาเสพติดให้โทษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา และวิธีการป้องกันไม่ให้นักเรียนติดยาเสพติดให้โทษ โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในเขตภาค

เหนือ จำนวน 160 คน ผลการวิจัยในเรื่องวิธีการป้องกันไม่ให้เด็กเรียนติดยาเสพติดให้โทษ ผู้บริหารโรงเรียนเห็นด้วยอย่างยิ่งกับการป้องกันในแง่การให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่มีปัญหาในโรงเรียน การจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน โดยเน้นในเรื่องภัยของยาเสพติดให้โทษ และการแทรกความรู้เรื่องยาเสพติดในบทเรียนขณะที่สอน แต่ในเรื่องการบริหารโรงเรียน การจัดกิจกรรมในโรงเรียน พบว่าทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนรัฐบาลกับทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนแตกต่างกันในเรื่องการพานักเรียนไปทัศนศึกษาสถานบำบัดรักษาผู้ป่วยจากยาเสพติดให้โทษ

เรื่องชัย บุญศักดิ์ (2527) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 11 ที่มีต่อปัญหา ยาเสพติด" เพื่อสำรวจและเปรียบเทียบทัศนะเกี่ยวกับปัญหา ยาเสพติดของนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 130 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชน 23 คน ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล 107 คน ผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของนักเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะด้านการบริหารงานโรงเรียนในแง่การป้องกันการให้ยาเสพติดให้เป็นหน้าที่รับผิดชอบของครูทุก ๆ คน ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนในแง่จัดกิจกรรมเสริมวิชาชีพในช่วงหลังเลิกเรียน จัดมุมหนังสือเกี่ยวกับยาเสพติด การติดโปสเตอร์และคำขวัญต่อต้านยาเสพติดภายในโรงเรียน ด้านการจัดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดในโรงเรียน และด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยการจัดอยู่ค่ายพักแรมระหว่างปิดภาคเรียน แตกต่างกัน ส่วนวิธีการป้องกันในด้านอื่น ๆ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมทั้งสองกลุ่มมีทัศนะไม่แตกต่างกัน

โสภา ชูนิกุลชัย และคณะ (2529) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาวิธีการนำศาสนาเข้ามามีส่วนช่วยแก้ปัญหา ยาเสพติด" เพื่อให้ทราบถึงความเป็นไปได้ในการนำวิธีการดังกล่าวมาช่วยในด้านการป้องกันและบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติด โดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามกับกลุ่มประชากรในประเทศไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านยาเสพติดทั้งภาครัฐบาลและเอกชน ประเทศละ 150 คน รวมทั้งสิ้น 450 คน ผลการวิจัยเฉพาะด้านป้องกัน ประชากรส่วนใหญ่เห็นด้วยในการนำกิจกรรมของศาสนาเข้ามาช่วยในการป้องกันยาเสพติด เพราะกิจกรรมของศาสนาจะช่วยยึดเหนี่ยวจิตใจมิให้คนไปติดยา ทำให้คนมีสติ รู้จักระวังในการดำเนินชีวิต และทำให้คนเข้าใจสภาพความเป็นจริงของชีวิตและรู้จักทางแก้ไขปัญหา

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้เรื่องยาเสพติด

วรรณิกา บุญมานพ (2523) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูโรงเรียนประถมศึกษาในแหล่งเสื่อมโทรม กรุงเทพฯ เกี่ยวกับการให้การศึกษาเรื่องยาเสพติด" เพื่อสำรวจและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการให้การศึกษาเรื่องยาเสพติด โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูโรงเรียนประถมศึกษา ในกรุงเทพฯ จำนวน 204 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการให้การศึกษาเรื่องยาเสพติดแก่นักเรียนระดับประถมศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญยิ่งในปัจจุบัน และการจัดการเรียนการสอนเรื่องยาเสพติดในโรงเรียนควรได้รับการปรับปรุงส่งเสริมทั้งในด้านผู้สอน วิธีสอน วัสดุอุปกรณ์และกิจกรรมพิเศษ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสนใจและสนับสนุนการให้การศึกษาเรื่องยาเสพติดในโรงเรียนมากขึ้น และสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการอบรมครูเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการสอนเรื่องยาเสพติด

ศักดา ชูศรี (2524) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้สื่อการสอนเพื่อป้องกันการติดยาเสพติดให้โทษ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" เพื่อศึกษาการใช้สื่อการสอนและสำรวจความคิดเห็นความต้องการและปัญหาทางด้านการใช้สื่อการสอนของ ครู อาจารย์ ฝ่ายโสตทัศนศึกษา และครูอาจารย์ฝ่ายปกครอง เพื่อป้องกันการติดยาเสพติดให้โทษสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูอาจารย์ฝ่ายโสตทัศนศึกษา และครูอาจารย์ฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 300 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครใช้สื่อการสอนเพื่อป้องกันการติดยาเสพติดเป็นบางครั้ง และมีสื่อการสอนที่ใช้เพื่อป้องกันการติดยาเสพติดน้อยมาก นอกจากนี้ครูอาจารย์ทั้งสองฝ่ายยังมีความต้องการในด้านการให้บริการและการผลิตสื่อการสอนเพื่อป้องกันการติดยาเสพติด โดยเฉพาะสื่อการสอนที่ต้องการมากกว่าสื่อชนิดอื่น ๆ คือ สไลด์ และภาพยนตร์

สมชาย มัชฌิมาศน์ (2526) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ผลการเรียนรู้เรื่องการป้องกันยาเสพติดให้โทษในวิชาสุขศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 โดยวิธีเรียนจากสไลด์ที่มีภาพอย่างเดียว และสไลด์แบบต่าง ๆ" เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติเรื่องยาเสพติดให้โทษในวิชาสุขศึกษาของนักเรียนแต่ละกลุ่ม โดยใช้การทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 105 คน แบ่งออกเป็น กลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ผลการทดลองพบว่า

การเรียนการสอนด้วยการดูสไลด์ช่วยส่งผลให้นักเรียนทั้งสามกลุ่มเกิดการเรียนรู้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีทัศนคติก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน คือมีทัศนคติ ในลักษณะความรู้สึกรู้สึกคิดมีค่าสูงขึ้นกว่าเดิมก่อนเรียนว่า ยาเสพติดให้โทษเป็นพิษเป็นภัยต่อตนเอง และส่วนรวม

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการป้องกันยาเสพติด

จากการศึกษางานวิจัยไม่มีผู้ใดทำวิจัยเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการ ป้องกันยาเสพติดโดยตรง แต่มีงานวิจัยที่กล่าวถึงสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ การใช้ระเบียบ วินัย การให้บริการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา ซึ่งพอจะเป็นแนวทางและเป็น ประโยชน์ต่อการวิจัย ดังนี้

วิลาวัณย์ ตันวัฒนพงษ์ (2525) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ตลอดจนอุปสรรคและปัญหาในการปฏิบัติงาน โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและ ครูผู้สอน จำนวน 295 คน จาก 25 โรงเรียน ผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้วัสดุอุปกรณ์ การสอนและห้องสมุด เช่น ห้องปฏิบัติงานสำนักงานพิมพ์ดีด โรงฝึกงาน วัสดุอุปกรณ์ หนังสือ สำหรับบริการครูและนักเรียนในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ผู้บริหารเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก แต่ครูผู้สอนเห็นว่ามี การปฏิบัติ น้อย ส่วนเรื่อง ที่เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้บริหาร มีความเห็นตรงกันว่าโรงเรียนได้ปฏิบัติงานด้านนี้ อยู่ในระดับมาก คือ ให้นักเรียนมีอิสระในการ เลือกเข้าร่วมกิจกรรม ให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสร่วมกิจกรรม จัดนิทรรศการทางวิชาการ จัด การแข่งขันกีฬา การแสดงดนตรีและอื่น ๆ ยกเว้นเรื่องการจัดทำหนังสือวารสารหรือจุลสาร สำหรับนักเรียนที่โรงเรียนปฏิบัติ น้อย ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการ พบว่าส่วนใหญ่ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยมาก นอกจากนั้นในส่วนที่เป็นปัญหาอื่น ๆ ซึ่งได้มาจากความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูผู้สอนบางคน ได้พบว่า ปัญหาที่ประสบอยู่ในการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ครูไม่มี โอกาสเข้ารับการอบรมทางวิชาการ ขาดตำราเรียนและหนังสือประกอบการค้นคว้า โรงเรียนจัด ชั่วโมงสอนให้ครูมากเกินไป

รสนัน เลิศสมบูรณ์ (2525) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร" เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการปฏิบัติและปัญหาการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน โดยใช้แบบสอบถามประชากรที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน (ครูใหญ่) และครู ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานกิจการนักเรียนด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 180 คน ผลการวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนักเรียน การบริการเกี่ยวกับสุขภาพและอนามัยนักเรียน การจัดและ บริการแนะแนว การรักษาระเบียบวินัย มีดังนี้

1. ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยส่วนรวมผู้บริหารและครูมีความเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน พบว่าโดยส่วนรวมเห็นว่าเป็นปัญหา อยู่ในระดับน้อยที่สุด
2. ด้านการบริการเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความเห็น ว่า โรงเรียนได้มีการควบคุมให้มีการจำหน่ายอาหารที่ถูกสุขลักษณะและมีคุณค่า เกิดประโยชน์อยู่ใน ระดับมาก ในเรื่องโรงเรียนเห็นความสำคัญของการจัดให้มีการตรวจสุขภาพนักเรียนเป็นประจำ ในแต่ละปี และโรงเรียนได้มีการศึกษาประวัติและบันทึกการเจ็บป่วยของนักเรียนไว้อยู่ในระดับ น้อย ส่วนปัญหาเกี่ยวกับการบริการด้านสุขภาพของนักเรียน โดยส่วนรวมเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับ น้อยที่สุด
3. ด้านการจัดและบริการแนะแนว โดยส่วนรวมผู้บริหารและครูเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ยกเว้นเรื่อง การจัดห้องแนะแนวให้เหมาะสม นักเรียนมีโอกาสได้ใช้บริการ แนะแนว และครูแนะแนวมีเวลาสำหรับให้บริการแนะแนว มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ส่วนปัญหา เกี่ยวกับการจัดและบริการแนะแนว โดยส่วนรวมเห็นว่าโรงเรียนมีปัญหายุ่งอยู่ในระดับน้อยที่สุด
4. ด้านการรักษาระเบียบวินัย โดยส่วนรวมผู้บริหารและครูเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก ยกเว้นเรื่องผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการดูแลให้นักเรียนรักษาระเบียบ ข้อบังคับ วินัยของโรงเรียนนั้น มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ส่วนปัญหาด้านการรักษาระเบียบวินัยของ โรงเรียนพบว่าโดยส่วนรวมเห็นว่ามีปัญหายู่งอยู่ในระดับน้อยที่สุด

มานิตย์ แก้วมทิษฐ์ (2526) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การบริหารงานด้านสุขภาพใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3" เพื่อศึกษาสภาพการจัดดำเนินงาน ด้านสุขภาพในโรงเรียน ความคิดเห็น ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ในการบริหารงานด้าน

สุขภาพในโรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 3 จำนวน 269 คน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่สามารถจัดสภาพในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ ขาดความพร้อมที่จะดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานที่ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ประสบและต้องการได้รับความช่วยเหลือมาก ได้แก่ งบประมาณ บุคลากรและวัสดุอุปกรณ์

จุไรรัตน์ มณีรัตน์ (2528) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาการปลูกฝังและเสริมสร้างจริยธรรมให้แก่นักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร" เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาการปลูกฝังและเสริมสร้างจริยธรรมให้แก่ นักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของครูในการปลูกฝังและเสริมสร้างจริยธรรมให้แก่นักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูที่สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 217 คน และครูที่สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 503 คน ผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวกับปัญหาด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ครูส่วนใหญ่เห็นว่าโรงเรียนมีสภาพคับแคบและแออัด การควบคุมระเบียบวินัยของเด็กยังเป็นไปได้ไม่ดีจริงจังเด็ดขาด ครูและผู้บริหารต่างก็ไม่มีนโยบายหรือวิธีการใด ๆ ที่จะทำให้นักเรียนรักและภูมิใจในสถาบันของเขา นอกจากนี้ครูได้เสนอแนะว่า การจัดสภาพชั้นเรียนควรคำนึงถึงความเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ควรสร้างบรรยากาศให้นักเรียน สร้างสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้ร่มรื่นน่าอยู่ ตลอดจนสนามกีฬาให้นักเรียนได้ออกกำลังกาย ในเรื่องปัญหาที่ครูส่วนใหญ่ประสบคือ ปัญหาเกี่ยวกับด้านงบประมาณ เวลา สถานที่ และบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการจัดกิจกรรม นอกจากนี้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรยังขาดความร่วมมือสนับสนุนจากผู้บริหาร ครู อาจารย์และนักเรียน ครูได้เสนอแนะว่า ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร เวลา จัดกิจกรรมที่ตรงกับความสนใจและวัยของนักเรียน ควรให้มีการจัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนอื่นบ้าง

สุเทพ เมฆ (2531) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนการสอนของนักเรียนและผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชย์ยกรรม ในเขตการศึกษา 12" เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนการสอนของนักเรียน โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนจำนวน 346 คน และครูจำนวน 155 คน ผลการวิจัย

พบว่า

1. ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม นักเรียนมีความพอใจมากกับความมั่นคงของอาคารเรียน ส่วนความสมบูรณ์ของห้องเรียนกับจำนวนนักเรียน การจัดห้องเรียนวิชาเฉพาะห้องปฏิบัติการ บริเวณพักผ่อนหย่อนใจเป็นที่น่าพอใจเท่านั้น ส่วนครูมีความพอใจอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้นักเรียนและครูได้เสนอแนะว่า โรงเรียนควรจัดสถานที่พักผ่อนและบริเวณโรงเรียนให้กว้าง จัดบรรยากาศห้องเรียน ห้องปฏิบัติการให้น่าเรียน มีอุปกรณ์ครบ และปรับปรุงบริเวณโรงเรียน อาคารเรียนให้เป็นสัดส่วน

2. ด้านการบริการทางวิชาการ นักเรียนและครูพอใจมากกับการจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษา ส่วนการจัดเอกสารประกอบการเรียน การเผยแพร่ข่าวสารความรู้ทางวิชาการ การจัดห้องสมุด หนังสือ เอกสาร อุปกรณ์การสอนเพื่อการฝึกฝนค้นคว้าอยู่ในระดับที่น่าพอใจเท่านั้น ครูได้ให้ข้อเสนอแนะว่า โรงเรียนควรจัดห้องสมุด หนังสือ เอกสารวิชาการ อุปกรณ์การสอนอย่างเพียงพอทันสมัย สนับสนุนทรัพยากรให้ครูหาสื่อการสอนเองบ้าง ปรับปรุงห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด ส่งเสริมการดูงานนอกสถานที่ และจัดวิทยากรพิเศษมาบรรยายเป็นครั้งคราว จัดเอกสารประกอบการเรียนการสอนที่เป็นประโยชน์อย่างเพียงพอ

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนพัฒนาตนเอง

ศิริ รอดบุญธรรม (2517) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา" เพื่อศึกษาสภาพและอดีตในเรื่องการบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารกิจการนักศึกษาร่วมวิธีการแก้ไข โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู อาจารย์ ผู้บริหาร ร้อยละ 10 และนักศึกษาร้อยละ 5 จากวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา 16 แห่ง ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การแบ่งกลุ่มเพื่อกระทำกิจกรรมการเรียน ส่วนใหญ่ใช้วิธีการให้นักศึกษาเลือกเอาตามความถนัด ความสนใจ
2. ปัญหาเรื่องสุขภาพอนามัย วิทยาลัยเอาใจใส่ไม่น้อยมาก มีการตรวจสุขภาพปีละครั้ง บางแห่งไม่เคยตรวจเลย และบางแห่งไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำ
3. ครู อาจารย์ส่วนใหญ่เอาใจใส่ต่อปัญหาเด็กในเกณฑ์น้อย
4. การบริการแนะแนว การจัดบริเวณสถานที่ เพื่อพักผ่อนหย่อนใจอยู่ในเกณฑ์น้อย
5. การจัดกิจกรรมของนักศึกษาได้รับความร่วมมือจากวิทยาลัย ครู อาจารย์ และ

นักศึกษาด้วยกันน้อย

6. การจัดกิจกรรมภายนอกสถานศึกษาและการแข่งขันกีฬาข้างจัดน้อย

ธัชชาภรณ์ เสนาลักษณ์ (2518) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร" เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบหลักและชบวนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และเพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะนำไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ให้ถูกต้องตามทฤษฎี โดยใช้แบบสัมภาษณ์กับกลุ่มประชากรที่เป็นผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ได้รับความนิยมสูงสุดคือ กิจกรรมประเภทกีฬา รองลงมาคือ กิจกรรมประเภทวิชาการ ส่วนกิจกรรมประเภทศาสนาและประเพณี วิทยาลัยอาชีวศึกษาให้ความสนใจในการจัดน้อยที่สุด ปัญหาในการจัดกิจกรรมคือ การจัดหาเงิน สถานที่ กำหนดเวลาในการจัดกิจกรรม วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนคุณสมบัติและจำนวนของอาจารย์ที่ปรึกษา

จรรยา เกษโพทอง (2527) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดกิจกรรมและครูที่ปรึกษากิจกรรม" เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร หัวหน้าหมวดกิจกรรมและครูที่ปรึกษากิจกรรม ที่มีต่อจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม วิธีการจัดกิจกรรม ผลการจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมในจังหวัดชัยภูมิ และจัดอันดับประเภทของกิจกรรมที่โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชัยภูมิจัดขึ้นในโรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 69 คน หัวหน้าหมวดวิชา จำนวน 23 คน และครูที่ปรึกษากิจกรรม จำนวน 309 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. การส่งเสริมกิจกรรมและการจูงใจ ครูที่ปรึกษากิจกรรมเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติในระดับมากคือ การจัดให้นักเรียนมีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความต้องการ
2. ผลของการจัดกิจกรรม ผู้บริหารเห็นว่า การจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนให้ผลมากในเรื่อง การปฏิบัติตามวินัยของโรงเรียน ความสามัคคี รักหมุ่รักคณะ มีความเคารพต่อผู้ใหญ่ และกิจกรรมช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ส่วนหัวหน้าหมวดวิชากิจกรรมเห็นว่ากิจกรรมนักเรียนที่โรงเรียนจัดให้ผลมาก คือความสามัคคี รักหมุ่รักคณะ การทำงานร่วมกับผู้อื่น นักเรียนกล้าแสดงออก เคารพนับถือผู้ใหญ่และผู้อาวุโส ทำกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ แต่ครูที่ปรึกษากิจกรรมเห็นว่ากิจกรรมนักเรียนที่โรงเรียนจัดให้ผล

ปานกลางทุกข้อ

3. ประเภทกิจกรรมที่โรงเรียนจัดมากที่สุดคือ กิจกรรมประเภทลูกเสือ ยุวกาชาต ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมที่จัดรองลงมาคือ กิจกรรมส่งเสริมวิชาการต่าง ๆ และกิจกรรมที่จัดน้อยมากคือ กิจกรรมทัศนศึกษา

4. ปัญหาและอุปสรรค คือ การวางแผน การประเมินผล การวางแผนกิจกรรมเกี่ยวกับงบประมาณ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์

ธีรพงศ์ ประสงค์ลาภ (2528) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การจัดกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมนักศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรม โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์จำนวน 61 คน และนักศึกษาจำนวน 343 คน ผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวกับลักษณะกิจกรรมที่จัดในวิทยาลัย ปรากฏว่าอาจารย์และนักศึกษา มีความเห็นว่ากิจกรรมที่จัดมากในวิทยาลัย คือ กิจกรรมด้านกีฬา กิจกรรมด้านส่งเสริมวิชาการ ส่วนที่จัดน้อยคือกิจกรรมด้านพัฒนาบุคลากร ภาษา ปัญหาในการจัดและดำเนินกิจกรรมที่เป็นปัญหาลำคัญมา คือ งบประมาณ สำหรับจัดกิจกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา และปัญหาเกี่ยวกับเวลาที่เหมาะสมที่ใช้ในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ปัญหาอุปกรณ์ สถานที่สำหรับจัดกิจกรรม

งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้เรื่องยาเสพติด

เวอร์กิลิโอ (Virgilio, 1971) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบผลการศึกษา สุขวิทยาและการสอนแบบบรรยายถูกปัญหาต่อความรู้และทัศนคติ เรื่องยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษา" (A Comparison of the Effects of the School Health Education Study Approach and the Lecture-Discussion Approach upon Drug Knowledge and Attitudes of High School Students) เพื่อเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในด้านความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่มีต่อยาเสพติด ใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 777 คน โดยการแบ่งผู้เรียนเป็น 2 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเข้าเรียนในโปรแกรมการศึกษาสุขวิทยา และโปรแกรมการสอนแบบบรรยายและถูกปัญหา เครื่องมือที่ใช้คือ

แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนในด้านความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างโปรแกรมทั้งสอง แต่ได้พบการเปลี่ยนแปลงของทัศนคติจากโปรแกรมแบบบรรยายและอภิปรายมากกว่าโปรแกรมแบบการศึกษาสุ่ววิทยา โดยมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โจนส์ (Jones, 1974) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาเจตคติของนักเรียนเกรด 10 ที่มีต่อการใช้ยาเสพติด ซึ่งสัมพันธ์กับโปรแกรมการศึกษาเรื่องยา" (A Study of Tenth Grade Students Attitudes Toward and Drug Abuse When Related to a Drug Education Program) เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติและความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดของนักเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 2 กลุ่ม ๆ ละ 60 คน กลุ่มหนึ่งนั้นได้เรียนโปรแกรมยาเสพติดมาแล้ว ส่วนอีกกลุ่มนั้นยังไม่เคยเรียน ผลปรากฏว่า นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ไม่มีความแตกต่างกันในด้านทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติด แต่มีความแตกต่างกันในด้านความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และนักเรียนหญิงมีทัศนคติต่อต้านยาเสพติดมากกว่านักเรียนชายนอกจากนั้นยังพบว่า นักเรียนที่บิดามารดาอยู่ด้วยกันนั้น มีทัศนคติต่อต้านยาเสพติดมากกว่านักเรียนที่บิดามารดาแยกกันอยู่

โรเนย์ (Roney, 1975) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบความรู้เรื่องยาเสพติด ทัศนคติ ที่มีต่อยาเสพติดและการใช้ยาเสพติด ระหว่างนักเรียนเกรด 12 ในโรงเรียนอันดับที่ 1 และอันดับที่ 2 และอันดับที่ 3 ในรัฐมอนทานาตะวันตก" (A Comparative Study of Knowledge Attitudes Toward Drugs, and Use of Drugs Among Twelfth Grade Students in Class I, II and III School in Western Montana) . เพื่อเปรียบเทียบความรู้เรื่องยาเสพติดทัศนคติที่มีต่อยาเสพติดและการใช้ยาเสพติด โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างประชากรนักเรียนเกรด 12 จากโรงเรียน ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก จำนวน 3 โรงเรียน โรงเรียนละ 100 คน จำนวน 300 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีความรู้ไม่ได้ทำให้มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อยาเสพติด โดยคนที่มีความรู้ดีอาจติดยาเสพติดได้
2. การมีความรู้ไม่ได้ช่วยให้การติดยาเสพติดน้อยลง
3. นักเรียนที่มีทัศนคติดีจะหันไปใช้ยาเสพติดมาก
4. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องยาเสพติดและทัศนคติได้รับอิทธิพลส่วนใหญ่มาจากการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม

5. ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติการติดยาเสพติดและการใช้ยาเสพติด พบว่าได้รับอิทธิพลส่วนใหญ่มาจากการอยู่ร่วมกันของนักเรียนเพศเดียวกัน

6. ยาเสพติดที่ผิดกฎหมายมีใช้เหมือนกัน เมื่อนักเรียนอยู่เป็นกลุ่มเพศเดียวกัน โรงเรียนเดียวกัน และขนาดของโรงเรียนใกล้เคียงกัน

สโตคส์ลีย์ (Stokely, 1978) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การประเมินผลการทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน สำหรับการป้องกันยาเสพติดในชั้นแรก" (An Evaluation of a School Community Team for the Primary Prevention of Drug Abuse) เพื่อประเมินผลการป้องกันยาเสพติด ซึ่งดำเนินงานร่วมกันโดยโรงเรียนและชุมชนในรัฐแคลิฟอร์เนีย เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์ โดยประเมินจากผลที่ได้รับและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยพบว่าวัตถุประสงค์ที่บรรลุผลสำเร็จสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดของนักเรียน และผลงานแนะนำของครูประจำโรงเรียน ส่วนวัตถุประสงค์ที่ยังต้องได้รับการพัฒนาได้แก่ การประสานสัมพันธ์ของชุมชน การมีส่วนร่วมในการวางแผนของนักเรียนและการจัดสรรเงินงบประมาณ

บราวน์ (Brown, 1979) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความแตกต่างในทัศนคติของนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลที่มีต่อยาเสพติดและความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับความรู้เรื่องยาเสพติด" (Differences in Attitudes of Public School Students toward Selected Drugs and the Relationship between these Attitude and Knowledge) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างของทัศนคติ ที่มีต่อยาเสพติดและความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายของโรงเรียนแห่งหนึ่ง ในรัฐเท็กซัส เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีทัศนคติที่ดีต่อยาเสพติดมากกว่านักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และนักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติเป็นไปในทางลบต่อยาเสพติดประเภทเฮโรอีน แอลเอสดี มากกว่าบุหรี่ กัญชา

มาร์เคอร์ (Marker, 1979) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การรับรู้โปรแกรมการศึกษาเรื่องยาเสพติดในโรงเรียนในรัฐโอคลาโฮมา" (Perceptions of Drug Education Program in Selected Oklahoma Schools) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความเข้าใจในโปรแกรมการเรียนเรื่องยาเสพติดของนักเรียน โดยทดลองใช้กับกลุ่มโรงเรียนทดลอง 5 โรงเรียน ในรัฐ

โอคลาโฮมา เพื่อเปรียบเทียบเกี่ยวกับเทคนิคของการลอนและผลที่ได้รับ ระหว่างกลุ่มที่เป็นจริง และกลุ่มในอุดมคติ เครื่องมือที่ใช้คือแบบทดสอบ ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจของผู้เรียนเกิดจากความสนใจ เทคนิควิธีการลอนอย่างมีประสิทธิภาพของครูผู้ลอนนั่นเอง

งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม

โฮโรวิทซ์ และออดโต (Horowitz and Otto, 1973) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ประสิทธิภาพของการสอนโดยใช้อุปกรณ์การสอนที่แตกต่างกัน" (The Teaching Effectiveness of an Alternative Teaching Facility) เพื่อศึกษาอิทธิพลของอาคารเรียน โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เรียนในห้องที่จัดแบบเดิม และกลุ่มที่เรียนในห้องเรียนจัดแบบใหม่ คือ มีลิสรรหลากหลาย ฝ้าห้องเคลื่อนที่ได้ ระบบแสงไฟแบบใหม่ ที่นั่งนุ่มสบายเคลื่อนย้ายได้ โดยได้ทำการประเมินผลจากรายงานประจำวิชา และผลการสอบปลายเทอม ผลการศึกษาพบว่าไม่มีความแตกต่างในเรื่องการเรียนในห้องเรียนแบบใหม่นี้ นักเรียนมาเข้าชั้นเรียนกันมากกว่าห้องเรียนแบบเก่า และมีการรวมกลุ่มในหมู่ นักเรียน มากกว่านักเรียนในห้องเรียนในรูปแบบเก่า ๆ

อะลามฮาฮี (Alamshahi, 1985) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้ของตนเองและทัศนคติต่อสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนของนักเรียนเกรด 6" (The Relationship Between Self-Concept and Attitude Toward School Environment of Selected Group of Sixth-Grade Student) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ของตนเองและทัศนคติของนักเรียนต่อสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนของนักเรียนเกรด 6 ในโรงเรียนที่คัดเลือกมาแล้วของรัฐเทนเนสซี ศึกษาองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนทั้ง 3 ด้าน คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และองค์ประกอบทั่ว ๆ ไปในโรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามการรับรู้ตนเองและแบบสอบถามทัศนคติต่อโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ของตนเองและทัศนคติต่อสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันในทางบวกทุกด้าน โดยคะแนนทัศนคติต่อสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนจะเพิ่มมากขึ้นถ้าคะแนนการรับรู้ของตนเองเพิ่มขึ้น และคะแนนทัศนคติต่อสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนจะลดลงถ้าคะแนนการรับรู้ของตนเองลดลง

งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม

สกิลแมน (Skillman, 1958) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมนอกห้องเรียนกับผลสำเร็จทางการศึกษาของโรงเรียนราษฎร์ระดับมัธยมศึกษาในประเทศญี่ปุ่น" (A Study of the Relationship between Participation in Various Types of Extra Class Activities and Academic Performance in Three Private Japanese Secondary Schools) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมกับผลสำเร็จทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นปีที่ 3 โรงเรียนราษฎร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 โรงเรียน ในกรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งมีกิจกรรมนอกห้องเรียนแบ่งเป็น 4 ชนิด คือ สภานักเรียนและกรรมการชั้น ชุมนุมทางการศึกษา ชุมนุมหนังสือพิมพ์ ละครดนตรี และชุมนุมผู้สนใจสิ่งพิเศษต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่างมีนักเรียนที่ร่วมกิจกรรมนอกห้องเรียน 123 คน ไม่เข้าร่วมกิจกรรมเลย 94 คน และผู้ไม่เข้าร่วมกิจกรรมอีก 194 คน จากทุกโรงเรียนมาเปรียบเทียบกันเป็นคู่ ๆ ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมนอกห้องเรียนกับการไม่เข้าร่วมกิจกรรม โดยเลือกนักเรียนที่มีระดับสติปัญญา อายุ จำนวนปีที่ศึกษาในโรงเรียน และฐานะทางครอบครัวเท่าเทียมกัน พบว่า ผลการเรียนของผู้เข้าร่วมกิจกรรมนอกห้องเรียนจะสูงกว่าผู้ไม่ร่วมกิจกรรม

สตีร์วอลท์ (Stierwalt, 1967) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ของกิจกรรมในโรงเรียนกับความสำเร็จในด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น" (A Study of the Relationship of Involvement in School Activities to the Academic Achievement of Junior High Student) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษากับชนิดของกิจกรรมนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจแตกต่างกัน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจำนวน 365 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษา 11 แห่ง ในโอกลาโฮมาซิตี โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ของแคลิฟอร์เนียเป็นเครื่องมือ ผลการวิจัยพบว่า ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมและหลังเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว นักเรียนมีคะแนนแตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม แม้ว่าคะแนนหลังการเข้าร่วมกิจกรรมจะมากกว่าคะแนนก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมก็ตาม ก็ไม่อาจยืนยันได้ว่า ความแตกต่างในผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษานั้นมีสาเหตุมาจากการเข้าร่วมกิจกรรม นอกจากนั้นยังพบว่า ชนิดของกิจกรรมซึ่งนักเรียนมีส่วนร่วมไม่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียน แต่เมื่อเปรียบเทียบฐานะทางสังคม เศรษฐกิจของนักเรียนแล้วพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษามีความแตกต่างกันมาก

กิลบอลท์ (Guilbault, 1971) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบโปรแกรมกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียน 3 ระดับ ของโรงเรียนขนาดกลาง"(A Comparison of Student Activity Programs in Three type of Connection Middle Schools) เพื่อเปรียบเทียบการจัดโปรแกรมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักเรียน ในโรงเรียน 3 ระดับ คือระดับเกรด 6-7-8, 7-8, 7-8-9 สำหรับเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมนักเรียนระดับ 6-7-8 ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร 45 คน และนักเรียน 400 คน จาก 45 โรงเรียน โดยใช้การสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่ากิจกรรมที่เหมาะสมไม่มากนัก นักเรียนส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมมีอยู่เพียง 2-3 ประเภทเท่านั้น นักเรียนบางคนผลการเรียนต่ำจึงไม่อาจจะเข้าร่วมกิจกรรมได้ และยังพบว่านักเรียนระดับเกรด 6-7-8 และ 7-8-9 มีความสนใจด้านการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนน้อยกว่าระดับ 7-8

ฮัมฟรีย์ (Humphrey, 1976) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ของการเข้าร่วมกิจกรรมนอกโรงเรียนของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดโปรแกรม" (The Relationship of Participation in Out of School Activities of School Achievement) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมนอกโรงเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของเด็ก จากครูและผู้ปกครอง ผลการศึกษาพบว่ากิจกรรมที่นิยมกัน ได้แก่ กิจกรรมด้านสังคม การท่องเที่ยว ทางด้านศิลปะ การอ่าน ทำงานบ้าน การร้องเพลง การฝีมือและงานอดิเรกอื่น ๆ ผู้ปกครองมีความเห็นว่า เด็กของตนมีความสนใจในกิจกรรมนอกโรงเรียนมาก เด็กเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงใช้เวลาค่อนข้างมากเข้าร่วมกิจกรรมนอกโรงเรียน เช่น กิจกรรมการอ่านหนังสือ ศิลปะ สังคม ส่วนเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมักจะใช้เวลาว่างดูโทรทัศน์และร้องเพลง

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศสรุปได้ว่าการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนส่วนใหญ่โรงเรียนให้ความสนใจต่อปัญหายาเสพติดในโรงเรียน มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญต่อการป้องกันยาเสพติด ในด้านของการให้ความรู้เรื่องยาเสพติด พบว่าครูส่วนใหญ่เห็นความสำคัญต่อการให้การศึกษาเรื่องยาเสพติด แต่มีการใช้สื่อในการสอนยาเสพติดน้อย และในขณะที่เดียวกันมีความต้องการด้านการใช้สื่อมาก ในด้านการ

ให้จัดสภาพแวดล้อมพบว่า ครูส่วนใหญ่เห็นว่าสภาพแวดล้อมในโรงเรียนยังจัดไม่ถูกสุขลักษณะและมีปัญหาจากการขาดงบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และเวลา โรงเรียนเอกชนมีปัญหาด้านการให้บริการ การใช้กฎ ระเบียบ หรืออาคารสถานที่ ในระดับน้อย ส่วนในด้านการจัดกิจกรรมนั้นพบว่ากิจกรรมที่นักเรียนสนใจมากที่สุดคือกิจกรรมประเภทกีฬาและกิจกรรมวิชาการ โดยมีปัญหาด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาคือ งบประมาณ อุปกรณ์และสถานที่สำหรับจัดกิจกรรม

สำหรับงานวิจัยในต่างประเทศเป็นการวิจัยในเรื่องทัศนคติต่อยาเสพติด การประเมินผล การปฏิบัติงานป้องกัน การให้ความรู้โดยการจัดสอน ซึ่งสรุปได้ว่าการป้องกันยาเสพติดนั้นควรให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม นักเรียนหญิงมีทัศนคติต่อต้านยาเสพติดมากกว่านักเรียนชาย นักเรียนที่เรียนระดับชั้นสูงกว่ามีทัศนคติที่ดีกว่านักเรียนที่มีระดับชั้นต่ำกว่า นักเรียนที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีจะทำให้ นักเรียนสนใจการเรียนมากขึ้น ส่วนในด้านกิจกรรมพบว่าฐานะทางเศรษฐกิจ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับสติปัญญา มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมและชนิดของกิจกรรมของนักเรียน

จากสรุปผลการวิจัยในเรื่องการป้องกันยาเสพติดจะพบว่าเป็นการวิจัยเกี่ยวกับการให้ความรู้เรื่องยาเสพติด โดยการจัดสอน จัดกิจกรรม เพียงด้านเดียว การดำเนินงานป้องกันยาเสพติด จำเป็นต้องดำเนินงานทั้งการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการป้องกันยาเสพติด และการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนพัฒนาตนเอง เช่นเดียวกับการดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน จึงจะทำให้การป้องกันยาเสพติดได้ผล ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการป้องกันยาเสพติด และการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนพัฒนาตนเอง ควบคู่กันไปกับการให้ความรู้เรื่องยาเสพติด